

INTERLANGUAGE

AMERICAN ESPERANTO MAGAZINE

AMERIKO

*"Lando de libereco, lando
de estonteco, mi vin salutas!
Lando, pri kiu revis kaj nun
ankoraŭ revas multaj suferant-
oj kaj senkulpa persekutitoj,
mi vin salutas! Mi klinas min
antaŭ vi, kaj mi estas felice,
ke la sorto permesis al mi, vin
vidi, kaj spiri almenaŭ dum
kelka tempo vian liberan, de
neniu monopoligitan aeron."*

L. L. Zamenhof

AMERIKA ESPERANTISTO

Oficiala Organo de la
ESPERANTO-ASOCIO
de NORD-AMERIKO

NOV-DEC, 1952

Fifty Cents

AMERICAN ESPERANTO MAGAZINE

(*Amerika Esperantisto*)

G. ALAN CONNOR, *Editor*

Vol. 66

114 West 16th Street

Nos. 11-12

New York 11

N. Y.

Associate Editors: Dr. William Solzbacher, Doris Tappan Connor, Dr. Norman McQuown, Dr. S. Zamenhof, V. Rev. Gabriel N. Pausback, Myron R. Mychajliw.

Sustaining Board: Portia Anderson, Dr. Luella K. Beecher, John M. Brewer, Sergio Docal, Preston Davis, Jr., Ernest G. Dodge, Harold Ewen, Dr. G.P. Ferree, Dr. F.W. Breth, George Hirsch, H. F. Keller, Tony Nabby, R. C. Palmer, Russell Rausch, D. B. Richardson, Douglas Scott, Mazah Schulz, Bertha F. Sloan, Harold S. Sloan, Dr. William Solzbacher, Francis H. Sumner, Adeline Vigelis, Flora Wyman, Anonymous.

Office Assistants: Lola Mae Muse, H. S. Harris.

Peer Gynt

By HENRIK IBSEN

This masterpiece of Norwegian literature is now available in Esperanto. A story in poetic form of wild adventure, impulsive love, filled with delightful scenes from Norwegian country life. The Esperanto translation is beautifully done, retaining the flavor and power of the Norsk original. The verses flow smoothly, making for ease and clarity in reading. (Included in the book are three additional Norwegian folk tales.)

Beautifully bound, \$2.30 postpaid.

Enjoy this masterpiece of world literature today! Order from:

**Esperanto Book Service of America
114 W. 16 St., New York 11, N. Y.**

Jarabono eksterlande por kalendara jaro: \$1.50 aŭ egalvaloro.

Make Checks Payable to *Esperanto Association of North America*

Active Membership in E.A.N.A. — \$5.00 per Year

AMERIKA ESPERANTISTO

Vol. 66

NOVEMBER-DECEMBER 1952

Nos. 11-12

ESPERANTO AND THE LANGUAGE BARRIERS

Lars Moen, Norwegian Minister of Education

The following is a translation of the major part of a speech delivered August 3 at the 37th Universal Esperanto Congress at Oslo.

ON BEHALF of the Norwegian Government I have the honor of welcoming the 37th Universal Esperanto Congress. This is the gathering of a strong, worldwide movement. The impressive number of participants and the number of the countries from which they come bears witness to this fact. Great things are at stake in the program of your organization and in the aims which it pursues.

International contact and cooperation beyond the more or less natural boundaries which divide countries and nations have become more and more a vital need for the material and cultural development of each country. Fewer and fewer things remain purely national in character, if this means that they concern no one except our own country and our own people.

One of the major obstacles to international relations is the fact that people in each country understand only to a small extent the languages of other peoples. The advocates of Esperanto want to solve this problem by introduction of a new language, a world language to be used in addition to everyone's mother tongue, a neutral language not affected by national rivalry and by the struggle for prestige which has been injected into the claims of various languages used by large numbers of people.

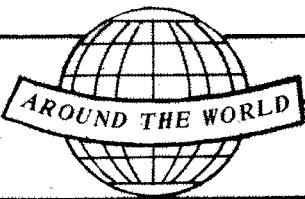
It is emphasized that Esperanto is no longer a mere project, but a completely developed language which has been successfully put to the test of practical use and shown that it is capable of doing the job for which it is intended and that the areas for which it is fit include literature, science, the arts, religion, and politics.

In a lifetime of use since the day that Esperanto was first presented to the world as an auxiliary language, energetic, wise, and faithful members of the Esperanto movement have worked for their idea and their program in a manner which deserves the highest respect.

I suppose that the day is still distant when it may be said that your program has been completely fulfilled. But the support which it enjoys at the present time and which manifests itself, for instance, in the support given to this Congress, justifies a great deal of optimism.

I wish to congratulate the members of the Esperanto movement on the contribution which they are making to the cause of peace and culture and on the good example which they give by demonstrating that men and women representing different opinions on religion, politics, and other controversial matters can cooperate in a constructive manner for the common good.

ESPERANTO IN ACTION

The Edinburgh Evening News, Edinburgh, Scotland, recently printed a letter from the president of the Edinburgh Esperanto Society, pointing out that 260 students are now following Esperanto classes at Taegu University and Chunggu University in South Korea, but that there is in that country a great shortage of Esperanto books, as a result of destruction wrought by the war. The appeal produced gifts of more than 200 Esperanto books. These have been shipped to Korea.

The Archbishop of Rio de Janeiro, Cardinal Jaime de Barros Câmara, in an audience given to a special commission from the Brazilian Esperanto League declared his interest in Esperanto, and said that he "will give it his full support, because it is an item dedicated to the good".

A study conference on "Sweden Today", subsidized by the Swedish Government, was successfully held at Uddevalla, Sweden, from July 27 to August 2, with participants from 14 countries. All lectures and discussions were in Esperanto. Highly qualified speakers discussed Sweden's progress in the fields of education, industry, government, labor legislation, social welfare, literature, and the arts.

The State Ministry of Education of Rhineland-Palatinate, Western Germany, subsidized the publication of a remarkable book by Wilhelm Theodor Oeste, *Esperanto - Mittler der Weltliteratur* ("Esperanto - a Key to World Literature"). In addition to a scholarly treatise on the literary qualities and potentialities of Esperanto, the book contains 35 poems from the Greek, Latin, German, French, English, Norwegian, Russian, and Chinese literatures, each of them in the original (except for the Chinese), in Esperanto, and in German.

On Groucho Marx's nationwide radio and television program "You Bet Your Life" Esperanto was given a plug October 22 (on radio) and October 23 (on television) when Joseph R. Scherer, President of the Esperanto Club of Los Angeles, was among the contestants. Esperanto was frequently mentioned throughout the show.

In Reykjavik, Iceland, 15 students of the Melaskólinn, a public elementary school, now learn Esperanto. The class is taught by the fourth grade teacher, Stefán Sigurdsson.

The Canberra Branch of the Australian Association for the United Nations unanimously passed a resolution supporting Esperanto and urging the Association to contribute financially to the publication of an Esperanto translation of the United Nations Charter, in cooperation with the Australian Esperanto Association.

The Ukrainian daily newspaper, "Ameryka", published in Philadelphia, recently contained an article on Esperanto, by J. Trytiak.

The Universal Declaration of Human Rights, which celebrates its fourth anniversary December 10, now exists in 47 languages including Esperanto, according to the November 15 issue of the official *United Nations Bulletin*. "Various governments, the U.N., and UNESCO have made 47 language texts available for use in planning the 1952 celebrations," the Bulletin points out. The languages are listed as follows: Arabic, Assamese, Basque, Bengali, Burmese, Chinese, Czech, Danish, Dutch, English, *Esperanto*, Finnish, French, German, Greek, Gurmukhi, Hebrew, Hindi, Icelandic, Indonesian, Iranian, Irish, Italian, Japanese, Korean, Macedonian, Malayalam, Maori, Norwegian, Oriya, Portuguese, Punjabi, Pushtu, Russian, Samoan, Serbo-Croat, Sinhalese, Slovak, Slovene, Spanish, Swedish, Tagalog, Tamil, Telegu, Thai, Turkish, Welsh. The Esperanto translation was published in 1949 by the *American Esperanto Magazine*. (Copies still available: 10¢ each, 75¢ for ten copies.)

Shakespeare's "Troilus and Cressida" recently was published in London, England, in an Esperanto version by the talented South African translator, Stephen A. Andrew. Twelve of Shakespeare's dramas now exist in Esperanto: *Hamlet*, *Macbeth*, *King Lear*, *Julius Caesar*, *The Merchant of Venice*, *As You Like It*, *Midsummernight's Dream*, *The Tempest*, *Romeo and Juliet*, *Antony and Cleopatra*, *The Merry Wives of Windsor*, *Troilus and Cressida*.

The People's Colleges (Adult Education Centers) of some of the largest cities in eight European countries are at present carrying out a program of coordinated Esperanto classes. This is part of a scheme to promote correspondence and mutual visits among the students, as a means of strengthening friendship and mutual understanding among the peoples of Western Europe. The People's Colleges of Zurich (Switzerland), Amsterdam and Hague (Netherlands), Brussels (Belgium), Paris and Strasbourg (France), Manchester (England), Stuttgart (Germany), Copenhagen (Denmark), and Florence (Italy) participate in the plan. The plan was initiated by Madame Peter-Ruetschi, a member of the Swiss Women's Council, in cooperation with the board of the Zurich People's College and the Swiss Esperanto Society.

In Guatemala City, Guatemala, an Esperanto quarterly for Central America, *Mezamerika Revuo*, was founded recently. An International Exhibition of Children's Designs from 22 countries, organized under the auspices of the Ministry of Education of Guatemala, used Esperanto for gathering the exhibits from all over the world. The catalogue of the Exhibition as well as the diplomas awarded to the participants were bilingual: in Spanish and Esperanto.

The Ministry of Education of Lower Saxony, a state of Western Germany, subsidized an Esperanto Study Conference for Teachers in the first week of October. One of the Ministry's officials has been appointed a permanent consultant on Esperanto teaching.

A monthly nonsectarian religious service in Esperanto has been conducted for the past forty years in London, England. The anniversary service was held October 12 at the French Protestant Church on Soho Square.

LEADING BRAZILIANS URGE ORGANIZATION OF AMERICAN STATES TO PROMOTE ESPERANTO

JHE presidents of forty-nine organizations in Brazil, representing the country's public opinion in the fields of government, business, education, learned societies, religion, the arts, civic and philanthropic endeavors, have addressed an appeal to the Pan American Union in Washington, the headquarters of the *Organization of American States*, urging it to promote the study and use of Esperanto as a means of strengthening friendship and cooperation among the peoples of the Western Hemisphere and throughout the world.

The signers urge the Organization of American States to launch "a pioneer movement of the Americas for the adoption of the neutral interlanguage as an instrument of close relations among the States, of mutual understanding at international conferences, of education for all the people."

In particular, the Brazilian leaders propose three measures: (1) the gradual introduction of Esperanto as a compulsory subject in the curriculum of the schools; (2) the use of Esperanto as an auxiliary language for the dissemination of statistical information and the distribution of travel literature, following the example of Brazil; (3) the adoption of Esperanto as an official language at Inter-American Conferences and gatherings of a governmental, scientific, or social character.

In some respects, this Brazilian appeal to the Organization of American States is a follow-up to the petition which was presented to the United Nations at Lake Success on August 2, 1950. This petition to the U.N., which is now in the hands of UNESCO, was signed by 492 organizations totaling 15,454,780 members and by 895,432 individuals including the President of France and four European Prime Ministers.

The Brazilian appeal to the Organization of American States was signed by the presidents of the following organizations:

Brazilian Ass'n of City Administrations, National Agriculture Society, Brazilian Ass'n of Manufacturers, Brazilian Press Association, Brazilian Radio Association, Brazilian Touring Club, Brazilian Sports Federation;

Brazilian Women's Association, The War Veterans of Brazil, Boy Scouts of Brazil, Brazilian Education Association, League of Brazilian Radio Amateurs, League for National Defense, Brazilian Navy League, Brazilian Society for the Promotion of the Fine Arts;

Brazilian Academy of Philology, Brazilian Philosophical Society, Brazilian Geographic Society, Brazilian Statistical Society, Federation of Brazilian Literary Academies, Rio de Janeiro Academy of Literature, Brazilian Institute of Geography and Statistics, Institute of Brazilian History and Geography, National Academy of Pharmacology, Brazil Federation of Fine Arts, League of Authors & Composers, Brazilian Stage Writers' Society;

Catholic Action of Brazil, Association of Jesuit Alumni, Catholic Social Action in the Archdiocese of Rio de Janeiro, Brazilian Federation of Evangelical Churches, YMCA, YWCA, Brazilian Spiritualist Federation;

Brazilian Grand Orient of Freemasons, Getulio Vargas Foundation, Society of the Friends of Alberto Torres, National Crusade for Education, Society for Culture and the Arts in Rio de Janeiro;

Lawyers' Club, Engineers' Club, Navy Club, Brazilian Institute of Architects, Brazilian Dentists' Association, Institute of Military Engineering;

Advisory Council of the Society for Cultural Relations between the United States and Brazil (São Paulo Branch), Brazil-Mexico Institute, Brazilian Esperanto League, Brazilian Club "Esperanto".

IT HAPPENED IN PRAGUE - AND IN PEKING

EHIRTY minutes after midnight on September 7, 1952, the Esperanto Association in the Czechoslovak Republic ceased to exist. A "liquidation commission" continued its functions until October 15, when the balance of the organization's property was handed over to a group called The Friends of the Czech Language. This means the end of what once was one of the strongest national Esperanto associations in the world.

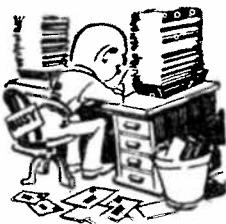
We take no pleasure in recalling that in our article "It Happened in Prague" (May-June 1952) we predicted that the suppression of Czechoslovakia's three Esperanto periodicals under instructions from the Communist regime would in fact bring about the end of an organized Esperanto movement in the country.

For the time being, a number of local Esperanto clubs continue to exist, most of them as sections of various Communist-controlled "educational" organizations, just as in Poland, Hungary, Rumania, and Bulgaria a few local Esperanto groups, isolated from one another, appear still to be in existence. None of them can do anything worthwhile, and all of them face sudden death or slow starvation.

From the point of view of the Esperanto movement, China is one or two years behind the development in Czechoslovakia. *Popola Mondo*, official organ of the Chinese Esperanto League, ceased publication earlier in the year while *El Popola Cinio*, which spreads Communist and anti-American propaganda abroad, was enlarged. Both periodicals were run under Communist direction, but the former was primarily devoted to the promotion of Esperanto and Esperanto teaching inside China while the latter is produced exclusively for foreign consumption. Just as in the case of Czechoslovakia, a few regional Communist authorities continue to favor Esperanto, even after the national authorities have become suspicious. Thus the East China Military and Political Committee in Shanghai apparently still finances the publication of pamphlets in Esperanto. But it is easy to foresee that any possibility for people in China to keep in touch with the outside world via Esperanto will become more and more suspect and that *El Popola Cinio*, now the only Esperanto periodical published behind the iron curtain, is bound to follow Bulgaria's *Internacia Kulturo*, Hungary's *Literatura Mondo*, and Czechoslovakia's *Esperanto-Servo* on the road to extinction in the name of "peace" and "people's democracy."

Just as they did under Nazi totalitarianism, Esperanto activities behind the iron curtain will gradually go underground. It would be unwise to speculate in public on how this is likely to happen, but we are proud to know that a majority of leaders of the Esperanto movement behind the iron curtain have never been deceived by propaganda from Moscow and that a fairly large number of those who were temporarily misled have become thoroughly disillusioned. The Esperanto movement is a powerful means of undermining the ability of totalitarian regimes to keep their peoples in abject isolation from the rest of the world. The Esperanto movement has survived Hitler and Mussolini. It will survive Stalin, Gottwald, and Mao Tse-tung.

(See also "Esperanto and the Iron Curtain", September-October AE 1951, and "It Happened in Prague", May-June AE 1952.)

★ ★ ★ THE EDITOR'S DESK

ESPERANTO IN AMERICA

Despite many handicaps, EANA has made steady progress during the past year. Not the least of the many factors which have assured this progress is our uncompromising emphasis on loyalty to American ideals. The very few "radicals" in our midst are quick to point out that Esperanto is *international*, and they are wont to call us chauvinistic. But we believe that love for humanity begins at home. In free nations, only the true patriot can be a true internationalist. Only a sound and healthy appreciation of our precious liberty in North America can give us perspective in our relations with the rest of the world. North American Esperantists are *proud* of the appellation *American*, and they are likewise proud of the unflinching loyalty and integrity of their EANA. This is the spirit which has brought progress for Esperanto in America.

Your Central Office exerts every effort to "raise the level" of our growing membership, to the end that any true American may join us without the slightest qualm. Progress in this direction is evidenced by the small band of radicals who have withdrawn from EANA, and fulminate against us under the false banner of "re-organization". Our endeavors would be futile if it were not for the splendid support given to us by the great body of members of EANA. It is to these members that most of the credit is due. They steadfastly hold to "the representative, organized body of the Esperanto movement on this continent" — their official *Landa Asocio EANA*. As the New Year approaches, let's all dedicate ourselves anew to the high purpose of Esperanto in the world today, by supporting the *Esperanto Association of North America* in every way possible. Never underestimate the importance of even *ONE* loyal American in our common effort — *YOU* can guarantee further progress for Esperanto in America by your loyal and active support during the coming year.

At this Christmas Season, we find that the growth in numbers in EANA, plus added labors, make it impossible for us to send individual Christmas cards. Please accept the Christmas wishes below as our sincere wishes for *YOU*. And our heartfelt thanks for your many kindnesses.

Ĝojan Kristnaskon
Felican Novjaron

The Esperanto Association of North America

LOOKING AHEAD TO THE NEW YEAR

December & January are important months for your EANA. We ask each one of you to do your best to further the various campaigns which were started in the Old Year and to give your active and enthusiastic support right from the start of the very hopeful New Year just ahead. Make these months memorable for EANA by your individual and collective efforts.

Renewals for the Coming Year: Firstly, check on your own status as a member, then aid your Central Office by encouraging others to send their dues without delay. And NOW is the time to secure new members for EANA. We are offering a free copy of "Esperanto: The World Interlanguage" to new members (or, if they already have the complete manual, they may have the "New Esperanto Disk" free). Keep this in mind when you seek to enlist new members for EANA. It will often "close the deal" in your efforts.

New Year's Bulletin coming up! Shortly after the New Year, we plan to send out the customary bulletin. It will contain an analysis of Association affairs for this past year and will carry details of New Year plans and campaigns. We believe you will find it immensely informative and helpful all along the line.

Sustaining Board Members: Have you given thought to joining the Sustaining Board for 1953? A number of members have sacrificed for years to make a success of our Sustaining efforts. If you have not as yet joined the list, as printed in every issue of AE, won't you decide NOW to send your \$3-per-month, or more if possible, at least for 1953?

EANA & UEA MEMBERSHIP DUES FOR 1953

The Association thanks you sincerely for your support during 1952 and requests that you send your 1953 dues soon. An early remittance would be very helpful and would avoid the extra office work of sending out reminders.

All categories of EANA membership receive the *American Esperanto Magazine* and all *Bulletins*. Your EANA membership automatically gives you "Associate Membership" (AM) in the UEA. You receive the coupons of the UEA and have a right to the services of Delegates throughout the world.

In addition, there are "Individual Membership" categories in UEA: the *Yearbook* is supplied for an additional \$1.25 annually; the *Yearbook* and the magazine *Esperanto* (monthly) are supplied for an additional \$3.00 annually. Here are Membership Rates for 1953:

EANA membership including UEA	Associate of UEA	Yearbook of UEA	Yearbook & Esperanto
Regular Active Member	\$5.00	\$6.25	\$8.00
Patron Member	10.00	11.25	13.00

ESPERANTO-KRONIKO

En la angla kinofilmo "Captain Black Jack", nun prezentata en Usono, estas menciita nia frata asocio "La Brita Esperanto-Asocio". Dum diskuto kun milionulino, kiu elspezas senzorge sian monon, la heroo demandas: "Nu, por kio vi elspezas tiun grandan sumon?". Si respondas: "Ho, tion mi sendis kiel kontribuon al la Brita Esperanto-Asocio". Ĉu eble bona ekzemplo por aliaj milionuloj?

Dum kunsido de Mondkonferenco de Budhanoj en la Universitato Jamagata en Japanujo, D-ro H. Shinoda parolis pri la temo "Koloniigo de Lingvo" kaj emfazis la neceson de Esperanto. D-ro Shinoda, Prezidanto de la Jamagata Esperanto-Klubo, estas konstanta abonanto de AE.

La "Pola Universitata Klubo", dum kunveno la 10-an de Novembro en Hotelo Robert Treat, Newark, N. J., prezentis prelegon kaj demonstracion de Esperanto faritan de Doris kaj Alan Connor. Ĉeestis la kunvenon proksimume 60 personoj, preskaŭ ĉiuj amerikanoj de pola deveno. Prezidis la kunvenon nia samideano Henryk Boczar, kiu estas Prezidanto de la Klubo.

En Warwick, N. Y., komenciĝas nova kurso de Esperanto en la loka lernejo por plenkreskuloj. Sub la lerta gvidado de S-ro Roy Epting, la kursanoj uzas la diskojn kaj metodon de la "Connor Course".

La "San Antonio Express" en sia eldono por la valo de Rio Grande, la 22-an de Junio, presis tri-kolonan artikolon pri Esperanto, kun bildo de nia konata samideano Armin Doneis, Pharr, Texas. En la intervjuo, S-ro Doneis bone kaj bonhumore priskribis la historion, la gramatikon kaj la valoron de Esperanto.

La Esperanto-Rondo en Philadelphia, al kiu aliĝis dek-kvar personoj, plejparte de pola deveno, okazigas kurson de Esperanto ĉiusabate por siaj anoj. Gvidas la kurson S-ro J. Trytiak.

Turistaj broŝuroj en Esperanto: Kune kun ĉi tiu numero de AE ni almetas broŝuron "Vizitu Germanion", eldonitan de la Germana Ŝtat-Fervojo. Alia bela broŝuro ricevita antaŭnelonge estas "Thun en Svislando", priskribanta la ĉarman urbon Thun. Ĝi estas havebla senpage de Fritz Schwarz, Wiesenstrasse 1, Thun-Bn, Svislando.

Populara bild-gazeto "Thrilling Adventures in Stamps" ("Ekscitaj Aventuroj en Poštmarkoj") bildigis en tre drama maniero la rakonton "Esperanto Savis Mian Vivon" (presita en AE, Jan-Aprilo, 1947). Dekstre ni presas unu bildon el serio de dek-ses. La desegnisto estas nia kolego S-ro Harry Harrison, kiu profesie laboras en tiu fako. (La gazeto estas hav-ebla de la Centra Oficejo de FANA kontraŭ 30 cendoj aŭ 5 responduponoj.)

La ĵurnalo "Sausalito News", Kalifornio, presis interesan artikolon pri intervjuo kun S-ino Patricia DeCleene, vojaĝanta avino el New Zealand. S-ino DeCleene pasigis kelkajn tagojn en Mill Valley, apud Sausalito, en la hejmo de S-ino Margery Williams, kiun ŝi renkontis dum la Kongreso en Sacramento.

En la bone konata semajna gazeto "Saturday Review of Literature" (8 Novembro) aperis longa letero pri Esperanto, skribita de nia agema samideanino F-ino Elsie Yunghans. F-ino Yunghans trafe prezantis sian respondon kontraŭ misinformoj pri la nepraktikeco de Esperanto, kiu ĝi estas presitaj en antaŭa numero de la sama gazeto.

El Detroit, Michigan, Bruce Pray raportas pri bone funkcianta Esperanto-Klubo de 15 studentoj en sia altlernejo. La Klubo kunvenas ĉiu-junde, sub la gvidado de F-ino Janice Gollwitzer, instruistino en la lern-ejo. La 21-an de Oktobro, S-ro Pray parolis pri Esperanto antaŭ kunigita kunveno de Klubo de la latina, hispana kaj franca lingvoj en alia alt-lernejo en Detroit.

En la ĵurnalo "Rochester Democrat & Chronicle", la 21-an de Septembro, aperis "Letero al la Redaktoro", skribita de Donald Broadribb. La letero donis ĝeneralajn informojn pri la nuna stato de Esperanto kaj mencias la adreson de EANA. Rezultis el tio 20 informpetoj al la Centra Oficejo kaj jam aliĝis unu nova membro.

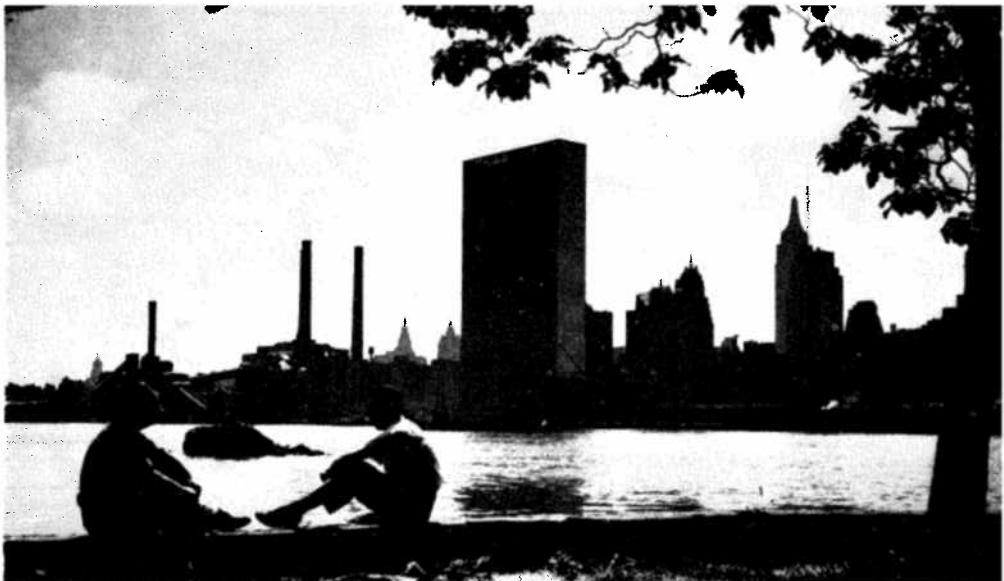
En la gazeto "Stamps", eldono de 16 Junio, aperis longa letero sub titolo "Rekomendo de Esperanto por Poštmark-kolektantoj". Skribis la leteron S-ro Conrad Fisher, kiu unue lernis Esperanton pere de serio da lecionoj en la gazeto "Radio News".

Ni bedaŭras raporti pri la morto de la sekvantaj membroj: D-ro G. P. Ferree en Mill Hall, Pennsylvania, kiu estis tre fidela kaj grandanima subtenanto de EANA dum pli ol 40 jaroj; kaj Arthur A. Warren en Glendale, California, kiu estis membro-subtenanto de EANA.

La "Nacia Film-Komitato de Kanado" eldonis lastatempe filmon nomatan "Neighbours" (Najbaroj), en kiu aperis la admono Esperante skribita "Amu vian najbaron". Diversaj membroj en Usono jam raportis, ke ili vidis la filmon, kaj el Anglujo S-ro Arthur D. Foote skribis, ke li ĵus vidis ĝin en prezентado sub aŭspicioj de la Eksperimenta Film-Grupo en Universitato Oxford.

La Esperanto-Klubo de Washington, D.C., en sia jarkunveno elektis estraron: Prezidanto, Affonso H.S. Correa; Vic-Prezidanto, Walter Sievers; Sekretario, Sergio R. Docal; Kasisto, Henry C. Crouch. Sub aŭspicio de la Klubo okazas kurso de Esperanto lunde kaj vendrede en la domo de la Pan-Amerika Unio. Gvidanto de la kurso estas S-ro E. G. Dodge.

La Esperanto-Asocio de Lima, Ohio, elektis novan estraron, kiu estas: D-rino L. K. Beecher, Prezidanto; S-ino Harry Jay, 1-a Vic-Prezidanto; S-ino Fred Hoffman, 2-a Vic-Prezidanto; S-ino Arthur Vaughn, Sekretario-Kasisto. Kiel kutime la Klubo aliĝis centoprocente al EANA. Tiel la anoj ĝuas malaltigitan kotizon. (Aliaj kluboj, kiuj deziras fariĝi "Centprocента Klubo de EANA", petu detalojn de la Centra Oficejo.)

VIZITO AL LA NOVA UNO-PALACO

D-ro William Solzbacher

A flagoj de 60 nacioj flirtas en la vento laŭlonge de Unua Avenuo en New York. La suno brilas sur la metalon kaj vitron de la tri konstruaĵoj de la Unuigitaj Nacioj kaj sur la akvon de la East River je la orienta flanko. Jen la 39-etaĝa turo de la Sekretariejo. Jen la praktika Konferenca Domo, en kiu kunvenas la diversaj Konsilantaroj, Komisionoj kaj Komitatoj kaj en kiu ankaŭ troviĝas la restoracioj kaj salonoj por la ĵurnalistoj. Jen la impona Palaco de la Ĝenerala Kunveno, jus finkonstruita, malalta kaj vasta, kun stranga kurba tegmento kaj kupolo en la mezo.

Post jaroj da provizora gasteco en sportpalaco en Flushing Meadow, proksime al New York, kaj en diversaj domegoj en New York, London kaj Paris, la Ĝenerala Kunveno unafoje kongresas en sia propra hejmo. Al la plimulto de la delegitoj kaj vizitantoj la luksa kaj moderna palaco tre-ege plaĉas, sed en la festan atmosferon ofte sin miksa sento de timo, necerteco kaj seniluziigo. Oni pensas pri la sanga milito en la malproksima Koreo, nun la plej serioza problema por UNO. Oni pensas pri la "malvarma milito" inter la komunistaj regimoj kaj la demokrataj landoj, pri la sovetaj delegitoj, kiuj tiel ofte uzas la "veto-rajton" en la Sekureca Konsilantaro, pri sekretaj kaj duonsekretaj intrigoj malantaŭ la kulisoj.

En la unuaj tagoj de la Ĝenerala Kunveno delegitoj kaj gastoj, antaŭ ol eniri la Sidejon de la Unuigitaj Nacioj, pasis tra longaj vicoj da demonstraciantoj, kiuj reprezentis diversajn ukrainajn organizojn kaj protestis kontraŭ la Soveta Delegitaro, portante afišojn kun surskriboj kiel "Foriru, Višinski!", "Ni estas ekssklavoj el soveta koncentrejo!", "Libereco por la popoloj sklavigitaj en la soveta malliberejo!"

Eĉ tiuj, kiuj ne atentis la demonstraciantojn ekstere, baldaŭ vidis, ke ne ĝio estas lumo kaj harmonio en UNO. Kelkaj el la paroladoj en la Ĝenerala Kunveno estis akraj kaj batalemaj, kaj preskaŭ ĉiam en

la voĉdonoj kolizias la "soveta bloko" kaj la demokrata mondo.

Inter diversaj cirkonstancoj, kiuj kaŭzis senton de necerteco, estis la usonaj elektoj. Kvankam la du usonaj partioj konsentas pri la esencaj principoj kaj la baza interpretado de mondaferoj, ekzistas diferencoj pri detaloj. Eĉ post la elektoj la necerteco ne tute malaperis. La ĉefaj UNO-delegitoj bone konas la novan Prezidanton Dwight D. Eisenhower pro lia gvida rolo en la Dua Mondmilito kaj en la defendosistemo de *NATO* (Nord-Atlantika Traktata Organizo). Ili eĉ pli bone konas la estontan Ŝtatan Sekretarion John Foster Dulles, kiu ludis gravan rolon en la usona UNO-delegitaro kaj eĉ prezidis ĝin dum kelka tempo. La nova Prezidanto kaj S-ro Dulles vizitis la UNO-Sidejon fine de Novembro. Sed la nova usona registro komencos funkcii nur la 20-an de Januaro 1953; ĝis tiam S-roj Eisenhower kaj Dulles ne povas paroli en definitiva maniero pri kelkaj problemoj, kiuj interesas la Ĝeneralan Kunvenon de UNO.

Timo pri la estonteco de la Unuigitaj Nacioj fariĝis eĉ pli intensa post la sensacia anono de la Ĝenerala Sekretario, Trygve Lie, ke li deziras eksigi el sia ofico. (S-ro Lie antaŭ nelonge esprimis sian favoran opinion pri Esperanto en konversacio kun D-ro F. W. Breth, reprezentinto de *EANA* en la Universala Kongreso de Esperanto en Oslo.)

Alia necerteco en UNO – kiel en multaj aliaj organizoj – rilatas al la vorto *budgeto*. Tio, kion UNO povas fari, dependas parte de la mono, kiun la registroj donas al ĝi. Kompreneble la registroj volas spari monon. La oficistoj de UNO klarigas, ke la budĝeto de la mondorganizo estas malalta kompare al la sumoj, kiujn la registroj elspezas por armado. Ili montras, ke la tutaj budĝetoj de UNO (48 milionoj da dolaroj en 1952) estas malpli ol la sumo, kiun la urbo New York elspezas por purigi la stratojn. La fakteto restas, ke la Kvina Komitato de la Ĝenerala Kunveno (kiu pritraktas la budĝeton) ĉiam klopodas fortranĉi grandan sumon el la budĝeto kaj ke en ĉi tiu jaro ĝi jam decidis forpreni el ĝi 735,000 dolarojn.

Ekzistas en UNO unu nova fako, kiu donas profiton: la Poŝta Administracio, kiu eldonas poštmarkojn kun kvinlingva surskribo. La "filatela frenezeco", kiel diris unu delegito, en la nuna jaro alportos al UNO profiton de pli ol 200,000 dolaroj.

Niaj legantoj scias, ke la lingva problema estas unu el la plej delikataj kaj malfacilaj aferoj en UNO. En Aŭgusto 1950, kiam mi havis la honoron prezidi internacionan delegitaron de la Esperanto-movado, kiu prezentis al UNO petskribon pri Esperanto, S-ro Benjamin Cohen, Helpa Ĝenerala Sekretario de la Unuigitaj Nacioj, diris al ni, ke li kaj liaj kolegoj "plene komprenas la seriozajn malfacilajojn, kiujn la multeco de lingvoj kaŭzas al internacia kunlaboro en la hodiaŭa mondo". Li ankaŭ mencias, ke UNO troviĝas "sub konsiderinda premo favore al plimultigo de la nombro de laborlingvoj en la organizo".

Pri la lingvaj aranĝoj la regularoj de la diversaj organoj de UNO estas malsamaj. UNO mem havas kvin oficialajn lingvojn, anglan, francan, hispanan, rusan, ĉinan. Ĝi havas du "laborlingvojn", anglan kaj francan, sed ĝia plej grava organo, la Ĝenerala Kunveno, havas tri "laborlingvojn", anglan, francan kaj hispanan. Tio signifas, ke la delegitoj rajtas paroli en iu el la kvin oficialaj lingvoj, sed ke tradukoj estas devige farataj kaj dokumentoj publikigataj nur en la laborlingvoj.

La tagordo de la nuna Ĝenerala Kunveno enhavas proponon, ke la his-

pana lingvo estu unu el la laborlingvoj de la Ekonomia kaj Sociala Kon-silantaro kaj de ĝiaj fakaj komisionoj. Tio kaŭzos aldonan koston de 312,000 al 524,000 dolaroj. La Ĝenerala Kunveno preskaŭ certe akceptos la proponon. En la Kvina Komitato la delegitoj de Kubo, Argentino, Kolombio kaj Urugvajo faris paroladojn por ĝi, samtempe postulante malpli-iglon de aliaj partoj de la budĝeto, kaj la brita delegito jam anoncis, ke li "ne kontraŭos la proponon". Akcepto de la rezolucio aldonos novan komplikacion al la lingvaj aranĝoj de UNO.

En kelkaj el la specialej organizoj, kiuj kunlaboras kun UNO, la lingvaj problemoj estas eĉ pli konfuzaj. UNESCO (la Eduka, Scienca kaj Kultura Organizo de la Unuigitaj Nacioj) nun havas sep oficialajn lingvojn: anglan, francan, hispanan, rusan, ĉinan, araban, hindustanan. Sendube oni iam devos decidi, ĉu la germana kaj itala lingvoj meritas la saman "oficialecon"...

En la impresa salonego de la Ĝenerala Kunveno en New York, nun uzata je la unua fojo, kapaŭskultilo por "samtempa" traduko troviĝas apud ĉiu seĝo. Oni ne plu uzas porteblajn kapaŭskultilojn kun elektra baterio kaj liliputa radio-ricevilo, sed telefonfadenojn. Tio sendube estas malpli multekosta.

En kunsidoj de la tuta Ĝenerala Kunveno (sed ne en komitataj kunsidoj) la "samtempa" traduksistemo funkciias por ĉiuj kvin oficialaj lingvoj. Turnante butonon, oni elektas inter ili. Kelkaj tradukoj estas bonaj, kelkaj malbonaj, kelkaj tolereblaj. Ofte okazas miskomprenoj.

Unu el la ekzemploj de tia miskompremo, kiujn mi observis, estis du-one serioza, duone komika. En kunsido pri la tagordo la komunistaj delegitaroj disdonis la taskojn inter si. Unufoje ĉekoslovako, unufoje polo, unufoje bjeloruso portis la sovetan standardon kaj faris proteston – ĉiukaze sensukcesan. Ni ĉiuj enuis pri la neoriginala taktiko. Fine, kiam oni atingis la problemon de Tunizio kaj Maroko kaj ĉiu en la salono atendis paroladon de la franca delegito, subite Ministro Andrej Višinski, es-tro de la soveta delegitaro, donis mansignon al sia helpanto, Andrej Gromiko, kiu tuj obeeme supreniris la podium. Tio kaŭzis malgrandan sensacion. "Jen do la rusa strategio", ni pensis. "Post la malgravaj bataletoj, en kiuj parolis la ĉekoslovakoj, poloj kaj bjelorusoj, jen aperas la granda kanono por la granda atako!" La tradukistoj estis pretaj por furioza parolado pri Nordafriko.

Sed okazis granda konfuzo. En la unuaj tri minutoj neniu povis kom-preni, kion Gromiko volis diri. Mi aŭskultis lin ruse, poste turnis mian butonon al la angla, la franca, la hispana traduko. Ĉie la sama konfuzo. Fine mi komprenis la vorton "Vieno". Kio do povas esti la rilato de la aŭstra ĉefurbo al Tunizio kaj Maroko? Fine mi – kaj la tradukistoj – trovis la solvon de la enigma. Gromiko tute ne parolis pri Nordafriko, sed pri packontrakto kun Aŭstrujo. La Prezidanto de la Ĝenerala Kunveno, S-ro Lester Pearson, Kanada Ministro por Eksterlandaj Aferoj, kompreenis tion tro malfrue por haltigi la torrenton de la Gromiko-elokventeco. Fine, post 25 minutoj, la rusa delegito ĉesis paroli, kaj S-ro Pearson faris amuzan rimarkon pri la stranga geografio de S-ro Gromiko. Li ne mencias la mal-funkciadon de la "samtempa" traduksistemo, kiu kaŭzis la konfuzon kune kun la malpacienco de la rusoj.

Spertuloj pri internaciaj aferoj ofte komparas la lingvan funkciadon

de UNO kun la situacio en la iama Ligo de Nacioj. Ili diras, ke en UNO la angla lingvo estas parolata pli multe ol iu alia, dum en Genève la franca estis la unua. Tio estas vera, sed ne la tuta vero. En UNO la angla lingvo estas uzata pli multe ol la franca, sed ne tiel multe, kiel la franca estis uzata en Genève, kaj ne tiel bone. Estas tre malfacile en UNO kompreni kelkajn delegitojn, kiam ili parolas angle. En la Ligo de Nacioj plimulto de la delegitoj estis profesiaj diplomatoj aŭ venis el nobelaj aŭ riĉaj familioj, en kiuj oni multe favoris la francan lingvon kaj dungis francajn guvernistinojn. En Genève oni ofte admiris la purecon kaj elegantecon de la franca lingvo, kiun uzis delegitoj el Brazilo, Nederlando aŭ Egipto. En UNO oni malofte havas okazon diri ion similan pri anglalingva parolo de delegito, kies gepatra lingvo ne estas la angla.

Tiu evoluo estis neevitebla. La mondo fariĝis pli demokrata. Ekzistas malpli da familioj kun franca, angla aŭ germana guvernistino. Ne plu ekzistas en internaciaj aferoj la monopolio de familioj, kiuj havas tradicion de lingvolernado. Estas profesiaj diplomatoj en UNO, sed ili estas malplimulto. Kelkaj delegitoj neniam studis fremdan lingvon.

La lingva problemo de la Unuigitaj Nacioj tial estas pli malfacila ol tiu de la iama Ligo de Nacioj – malgraŭ la "samtempa" traduksistemo. La plej taŭga solvo sendube estus la uzo de Esperanto kiel neŭtrala kaj facile lernebla interlingvo. Sed ŝajnas, ke ĝis nun tiu solvo estis tro simpla por altiri la atenton de la registroj reprezentitaj en la UNO.

Unufoje energia komercisto de New York visitis ranĉon en okcidenta Usono. Li venis por ripozi, sed kiam li vidis, ke forta indiano ripozklinis sin en la pordo de sia tendo de mateno ĝis krepusko, nia sinjoro ne povis ne diri ion. "Sinjoro Ĉefo," li demandis de la indiano, "kial vi ne iras por trovi ian laboron?"

"Kial?" gruntis la Ĉefo.

"Nu, konsideru ĉi tion. Kiom da mono vi povas gajni? Eble je kvardek ĝis kvindek dolaroj ĉiusemajne."

"Kial?" insistis la Ĉefo.

"Ĉar... ĉu vi ne povas kompreni... vi tre baldaŭ povus ŝpari multan monon kaj meti ĝin en bankon. Ĉu vi ne ŝatus fari tion?"

"Kial?" redemandis la Ĉefo.

"Je mia Dio, sinjoro," kriis la kolerigita komercisto, "se vi havus multan monon en la banko, vi povus eksigi de laboro kaj vivi en sekureco kaj kontenteco. Vi ne necesus labori plu, kaj..."

"H-m-m-m", respondis la Ĉefo, "mi ne laboras *nun!*"

Instruisto instruis sian klason en lernejo. Li rimarkis, ke la knaboj ne bone atentis. Subite li diris: "Mia seĝo havas kvar krurojn. Ili estas blankaj kaj moviĝas sur radetoj. Kiom da jaroj havas mi?" La knaboj tute konfuziĝis. Fine unu knabo levis la manon. La instruisto vokis lin por respondi. La knabo respondis: "Vi havas kvardek-kvar jarojn." "Ho, ho, bone, bone," diris la instruisto, "mi fariĝis kvardek-kvar-jara hieraŭ. Kiel vi sciis tion?" Respondis la knabo: "Ho, mi havas fraton hejme, kiu havas dudek-du jarojn, kaj li estas nur duone freneza!" – *Frato Sexton*

DEZIRAS KORESPONDI

Kosto de anono: Eksterlande, unu vorto aŭ mallongigo por unu cendo (ses vortoj por 1 int. respondkuponon); Enlande, unu vorto por du cendoj.

Australio. Keith Birch, c/o The Victoria Market, Post Office, Melbourne C 1, Victoria. Dez. kor., kolektas bild-kalendarojn, PM.

Brazilo. Altamiro de Castro, Rua Maria Caldes 65, Niteroi-Saco de San Francisco, Estado do Rio. Deziras korespondi kun usonanoj.

Francujo. Jacques Therby, 4 rue Duquesne, Lyon 6 (Rhone). Deziras korespondi kun junuloj en la tuta mondo.

Francujo. Andre Chavagnac, 23 rue Lt. Colonel Pievot, Lyon (Rhone). 19-jara, deziras korespondi kun gejunuloj de Usono.

Izraelo. N. Aftalion, Amidar, Zrif 9, Affula. Novalveninto el Bulgarujo dez. kor. kun usonaj kaj kanadaj Esperantistoj.

Japanujo. Kazutami Marutani, South 3-116, National Tokio 2 Hospital, Ohara, Megira-ku, Tokio. 22-j., en malsanulejo, dez. kot.

Japanujo. Terumichi Takisawa, Shinjyo, Aino 131, Togun, Aomori-ken. 19-j studento en industria altlernejo deziras korespondi.

Usono. S-ino H. W. Samson, 2127 West 6th St., Los Angeles 5, Calif. Dez. kor. kun maljunulino en okcidenta Kanado; celas somervojaĝon.

Usono. Edgar Karst, Adams Dairy Farm, Blue Springs, Mo. Deziras korespondi kaj interŝanĝi uzitajn PM.

"*La Filatelisto*" - 20-paĝa, ĉiumonata bulteno kun multaj adresoj de korespondemuloj. Petu senpagan provekzempleron ĉe: S-ro Jules Coste, Cité du Moulin-de-Senlis, Montgeron (S. et O.), Francujo.

BIG YEAR-END SALE ★ TO REDUCE BOOK STOCKS
25% (one-fourth) off all books in the following list up to January 15
to members only, and in the amount of \$5.00 or more

This sale will not be repeated. It is strictly for our members who support the Book Service of EANA, knowing that purchase of books makes it possible for the Central Office to publish the magazine and serve the Association. Here are listed many of the very best books in Esperanto: *Enciklopedio* (Vol. II) at only \$3.75 (25% of \$5.00); *Svisa Antologio*, \$3.26; *Sep Fratoj*, \$1.87; and a host of others at 25% discount. Just select your books at the regular retail prices shown here, then deduct 25%, making sure that your order amounts to \$5.00 or more after deduction.

<i>Albanio</i> , descriptive booklet of country B.C. (before communism)..	\$ .10
<i>American Esperanto Key</i> , Eng Key but big 4x6 & more vocabulary	.15
<i>Anstataŭa Edzino</i> , Maxwell, novel, escape from Russia, cloth bd...	1.75
<i>Amo de Toojuuroo</i> , Kikuči, LM (Literatura Mondo), three playlets.	.50
<i>Birth of Esperanto</i> , Zamenhof, account in parallel English & Espo.	.10
<i>Ce Doktoro</i> , Šalom-Alejhem, famed monolog from the Hebrew, 12pp.	.15
<i>Du Majstro-Noveloj</i> , Storm, two fine stories from German, bound....	.85
<i>Ek al Batal'</i> , Teo Jung, fine printed booklet of Esperantist poems.	.10
<i>El la 'Verda Biblio'</i> , Lejzerowicz, LM, wry humor on Esp & Espists	.50

(25% discount offer continued from preceding page)

<i>Enciklopedio de Esperanto</i> , big Vol. II, K-Z, without ilust, 600 pp.	
LM, info on all Espo problems, hist, lit, linguistics, etc.....	\$5.00
<i>Esperantismo</i> , Braga, excel Esperanto style, miscel Espo articles	.10
<i>Esperanto for Beginners</i> , (famed Little Blue Book) annotated story.	.05
<i>Esperanto kaj Kulturo</i> , 3 arguments for Espo by German scientist..	.25
<i>Espero, La</i> , an easy version by Gregori (not Menil), words & music	.20
<i>Flirto, La</i> , Lord, charming little Catholic story by an American....	.25
<i>Geedzezo, La</i> , Cammen, Catholic instructions on love & marriage..	.25
<i>Gis la Revido</i> , Noble, 1-act playlet on Espo congress, Eng & Espo.	.10
<i>Gramatikaj Karakteroj de Esp Radikoj</i> , Kalocsay, analysis of roots.	.20
<i>Hirundlibro, La</i> , Toller, poems of prison life, from German, bound...	.85
<i>Interpopola Konduto</i> , Privat, LM, discussion ways for world peace	1.25
<i>Jobanq la Brava</i> , Petofi-Kalocsay, delightful legend in easy verse.	.85
<i>Juda Stato, La</i> , Herzl, important essays by the author of Zionism..	1.25
<i>Juneco kaj Amo</i> , Payson, love and passion in old Venice, exciting	.20
<i>Kolomba Premio, La</i> , Dumas, humorous little love story, very easy	.15
<i>Konversacia Vortaro</i> , amusing definitions of Esp words by students	.10
<i>Leteroj al Juna Poeto</i> , Rilke, LM, comment on life in letter form...	.50
<i>Linguaphone Esperanto Course</i> , text & pictures for course, cloth..	2.00
<i>Longa Vojo, La</i> , Meye, story of vagabond life on the road, bound...	1.00
<i>Maria kaj la Grupo</i> , Emba, LM, excel story about workers Espo-club	1.25
<i>Maro, La</i> , five excellent lively short stories of the sea, bound.....	1.00
<i>Mecbelen, Belgujo (Kongres-Libro)</i> , guidebook, history & stories..	.20
<i>Mia Spektro</i> , Kurzens, LM orig, Esp poems by talented Latvian poet	.50
<i>Mistero de l' Sango</i> , Battaglia, excel account of research, bound...	.85
<i>Mozaiko</i> , good reading book for students, tr. from various sources.	.15
<i>Muzik-Notoj de Bagby-Kalocsay</i> , their ten best songs, wds & music	.50
<i>Mr. Tot Aetas Mil Okulojn</i> , Forge, LM, exciting, fantastic story....	1.65
<i>Ni – ne la fremdulaĉoj!</i> , Marin, pictures, evolution world gov't.....	.10
<i>Okcidenta Virginio</i> , Ruff, mimeo, parks legends, etc, 1 p. fotos.....	.15
<i>Okuloj de la Eterna Frato</i> , Zweig, illust. legend of the Orient.....	.65
<i>Pangea</i> , Herceg, analysis of world crises and their solutions.....	.15
<i>Por Recenzo</i> , Sturmer, novel of literary students life, cloth.....	.50
<i>Primo Manuale della Lingua Ausiliara Espo</i> , Italian, shop-worn....	.10
<i>Pro Dio! Ne Esperantiston!</i> , humorous 1-act promotion play.....	.15
<i>Psikanalizo kaj Edukado</i> , Bovet, theory & practice in education...	.60
<i>Rakontetoj</i> , Eaton, amusing anecdotes in easy Esperanto style.....	.15
<i>Rübezabl</i> , a booklet of mythical stories about a mountain sprite....	.15
<i>Sep Fratoj</i> , Kivi, famed novel of brothers in a Finnish village.....	2.50
<i>Surprizes at Sylvia Farm</i> , Esperanto propaganda play in English...	.15
<i>Svisia Antologio</i> , LM, from all 4 lang, 540 pp, one of LM's best.	
Truly perfect original, but covers are very slightly marred.....	4.35
<i>Taglibro de Vilaĝ-Pedelo</i> , quaint tale of a village church clerk.....	.20
<i>Tri Homoj en Boato</i> , Jerome, hilarious antics of three gay pals.....	1.65
<i>Vagabundo kaj Sinjorino</i> , Kloepffer, popular German novel, cloth...	1.25
<i>Vojo Tut-Amerika</i> , 9 x 14 ptd chart of Highway, Esp-Eng-Sp-Port...	.15

Esperanto, 114 W. 16 St., New York 11, N.Y.

NEW CONNOR COURSE IN ESPERANTO

Correspondence Course with Vinylite Records
Instruction by Doris Tappan Connor

New! Modern! The "Connor Course" is unique, — it provides real-life disk conversations plus the personal instruction of *Doris Tappan Connor*. The one and only record course, in any language, that gives *everything* in the way of learning aids. NOW, you can learn Esperanto like a "native"— better, quicker, and easier. It's fun to learn this real-life way! You converse with the disk and confer with the instructor. The "Connor Course" is compiled by experts. "Vinylite" recordings by Mr. and Mrs. Connor. All designed so you can master Esperanto.

The complete "Connor Course" includes the following:

- (1) A lively text, "Esperanto: The World Interlanguage."
- (2) Eight complete "Vinylite" double-sided 10" records.
- (3) A practical and easy-to-follow "Study Guide" (82 pp.)
- (4) Personalized instruction and guidance of *Mrs. Connor*.
- (5) Supply of answer paper and printed return envelopes.
- (6) An interesting card game, to develop your vocabulary.
- (7) And finally, an official "Certificate of Achievement".

FOR INDIVIDUAL STUDY: The complete "Connor Course", as described above, will be sent postpaid for only \$36.

FOR GROUP STUDY: Buy one complete *master course* at \$36. Each additional member pays only \$6 more for Textbook and complete Study Guide for his own use.

Full money-back guarantee. So, place your order NOW:

Esperanto, 114 W. 16th St., New York 11, N. Y.